

svaki LIST svaka KAP

Crna Gora
Ministarstvo ekologije,
prostornog planiranja i urbanizma

Rodni aspekti klimatskih promjena

Crna Gora

O čemu govorimo kada govorimo o rodnoj ravnopravnosti i klimatskim promjenama

- ▶ Podjela moći između žena i muškaraca u društvu i privatnom životu utiče na njihovu različitu sposobnost da se prilagode klimatskim promjenama. Osjetljive i marginalizovane grupe takođe imaju manju društvenu moć i manju sposobnost prilagođavanja.
- ▶ Međunarodne, nacionalne i lokalne politike klimatskih promjena moraju biti rodno odgovorne, tj. Moraju uzeti u obzir faktore socijalne ugroženosti, socijalne isključenosti, rodne neravnopravnosti, a sve u cilju stvaranja odgovarajućih klimatskih/ekoloških politika i klimatskih akcija koje osiguravaju jednak pristup i jednak obuhvat čitavog stanovništva.

svaki LIST svaka KAP

Rod i klimatske promjene - Crna Gora

- ▶ Iako Crna Gora nema javnu politiku ili odluku koja je namjenski izrađena za svrhe postizanja rodno odgovornih klimatskih politika, postoji jasan pravni okvir za njeno sprovođenje;
- ▶ U cilju međusobnog ukrštanja politike rodne ravnopravnosti i politike klimatskih promjena, dva resorna ministarstva su 2019. godine izradila interni Akcioni plan za rodno odgovorne klimatske politike;
- ▶ Određena je kontakt osoba za pitanja roda za UNFCCC (predstavnicica Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma).

svaki LIST svaka KAP

Zakonski i strateški okvir koji se tiče rodne ravnopravnosti

- ▶ Ustav (2007)
- ▶ Zakon o rodnoj ravnopravnosti (usvojen 2007. a izmijenjen i dopunjen 2010, 2011. i 2015. godine)
- ▶ Nacionalna Strategija održivog razvoja do 2030. godine
- ▶ Strategija za rodnu ravnopravnost (2013-2017; 2017-2021)
- ▶ Strategija za žensko preduzetništvo (2015-2020)

svaki LIST svaka KAP

Strateški okvir - klimatske promjene

- ▶ Nacionalna strategija u oblasti klimatskih promjena do 2030. godine,
- ▶ Zakon o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena iz 2019.,
- ▶ Prvi, Drugi i Treći nacionalni izvještaj Crne Gore o klimatskim promjenama,
- ▶ Prvi i Drugi dvogodišnji izvještaj Crne Gore o klimatskim promjenama,
- ▶ Ažurirani Nacionalno utvrđeni doprinos iz 2020. godine, koji je obuhvatio segment rodne ravnopravnosti
- ▶ Treći dvogodišnji izvještaj Crne Gore o klimatskim promjenama-finalizacija do kraja 2021. godine

svaki LIST svaka KAP

Akcioni plan za rodno odgovorne klimatske politike

- ▶ Poboľšati zakonodavni i strateški okvir povezan sa klimatskim promjenama i sa rodnom perspektivom
- ▶ Ojačati kapacitete nacionalnih institucija da uključe rodnu perspektivu u okvir transparentnosti o klimatskim promjenama
- ▶ Poboľšati podatke vezane za rod i klimatske promjene

svaki LIST svaka KAP

Poboljšati zakonodavni i strateški okvir povezan sa klimatskim promjenama i sa rodnom perspektivom

- ▶ Strategija niskokarbonskog razvoja
- ▶ Nacionalni plan adaptacije
- ▶ Zakon o energetici
- ▶ Nacionalni energetska i klimatski plan
- ▶ Nacionalna strategija rodne ravnopravnosti

svaki LIST svaka KAP

Ojačati nacionalne institucije kako bi se rodna pitanja uključila u okvir transparentnosti o klimatskim promjenama

- Procjena nacionalnih kapaciteta i potreba
- Procjena potreba za obukama
- Imenovati (obrazovati / obučiti) predstavnika/cu u Radnoj grupi za klimatske promjene u okviru Nacionalnog savjeta za održivi razvoj

svaki LIST svaka KAP

Poboljšati podatke razvrstane po polu u kontekstu klimatskih promjena

- Analiza postojećih i potrebnih podataka, uključujući preporuke za prikupljanje podataka
- Prikupljanje podatka razvrstanih po polu u vezi sa posebnim mjerama ublažavanja i prilagođavanja
- Koristiti prikupljene podatke za kreiranje relevantnih politika

svaki LIST svaka KAP

Preporuke za kreatore politika

- ▶ Uključiti jednak broj žena i muškaraca, kao predstavnike/ce osjetljivih i marginalizovanih grupa u donošenje i sprovođenje politika klimatskih promjena;
- ▶ Voditi statistiku razvrstanu po polu i razviti kapacitete za analizu podataka;
- ▶ Kontinuirano graditi kapacitete institucija za ugradnju rodnog aspekta u politike klimatskih promjena;
- ▶ Uspostaviti kontinuiran proces saradnje sa civilnim društvom i poslovnim sektorom;
- ▶ Redovno vršiti rodne analize i monitoring stepena rodne odgovornosti klimatskih politika;
- ▶ Primijeniti dobre prakse iz zemalja EU;
- ▶ Sprovoditi kampanje informisanja i obrazovanja javnosti o klimatskim promjenama i njihovom uticaju na žene i muškarce, osjetljive i marginalizovane grupe.

svaki LIST svaka KAP

HVALA NA PAŽNJI

Direkcija za klimatske promjene
Ministarstvo ekologije prostornog planiranja i
urbanizma

danijela.cabarkapa@mepg.gov.me;

svaki LIST svaka KAP